

Program rozvoje obce Žďár nad Orlicí na období 2020-2024

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 10. března 2020, usnesením č. 8/15/2020

Kontakt:

Obec Žďár nad Orlicí

Žďár nad Orlicí 133

517 23 Žďár nad Orlicí

Tel.: 494 371 516

E-mail: zdar@wo.cz

Web: <https://www.zdarnadorlici.cz/>

Zpracovatel:

JD-dotace s.r.o.

Obora 85

679 01 Skalice nad Svitavou

Tel.: 776 788 970, 776 788 965

E-mail: info@jd-dotace.cz

Web: <http://www.jd-dotace.cz/uvod>

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Analytická část.....	6
2.1	Charakteristika obce	6
2.1.1	Území.....	6
2.1.2	Obyvatelstvo	8
2.1.3	Hospodářství	16
2.1.4	Infrastruktura	18
2.1.5	Občanská vybavenost	23
2.1.6	Životní prostředí	28
2.1.7	Správa obce.....	32
2.2	Vyhodnocení dotazníkového šetření	34
2.3	Východiska pro návrhovou část – SWOT analýza	35
3	Návrhová část.....	36
3.1	Dlouhodobá vize.....	36
3.2	Opatření a aktivity	37
4	Podpora realizace programu	38
4.1	Realizace Programu rozvoje obce	38
4.2	Zajištění a naplňování Programu rozvoje obce	38

1 Úvod

Program rozvoje obce je základním rozvojovým dokumentem, který je zakotvený v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Stanovuje hlavní oblasti rozvoje obce, formuluje možná řešení a sladuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce a zároveň zvyšuje připravenost obcí k získání vnějších finančních prostředků. Vydává se většinou na období 4-7 let. Je důležitý i z hlediska rozhodování zastupitelstva o rozpočtovém záměru, při přípravě projektů, rozvoji podnikatelské činnosti apod.

Program rozvoje obce se skládá z analytické (celková charakteristika aktuálního stavu obce, SWOT analýza a dotazníkové šetření) a návrhové části (vize, opatření a realizace do budoucnosti). Tento strategický dokument slouží nejen pro rozvoj činností obce, ale je přínosem i pro místní občany, kteří mohou vyjádřit svůj názor v rámci dotazníkového šetření.

Program rozvoje obce má význam pro obec hlavně z těchto důvodů:

- Analyzuje hlavní problémy obce,
- navrhuje možná řešení do budoucna,
- je důležitý pro rozvoj podnikatelských subjektů,
- podkladový dokument pro územní rozvoj obce,
- vyjádření názorů a připomínek místních občanů,
- usnadňuje práci řídicím orgánům obce,
- zvyšuje potenciál obce navenek,
- nárůst investičních záměrů.

„Strategie znamená jasně zvolit způsob, jak konkurovat“ (Jack Welch)

2 Analytická část

2.1 Charakteristika obce

2.1.1 Území

Poloha

Obec Žďár nad Orlicí leží v Královéhradeckém kraji, v jihozápadní části okresu Rychnov nad Kněžnou. V obci žije **516 obyvatel** (k 31. 12. 2018). Rozkládá se na ploše **9,36 km²**. K obci náleží osady Světlá, Chotiv a Horní Žďár. Nejbližšími městy jsou Borohrádek (vzdálený 3,5 km), Týniště nad Orlicí (4,5 km). Krajské město Hradec Králové je od Žďáru nad Orlicí vzdáleno cca 25 km. Nachází se v oblasti Orlické tabule v nadmořské výšce 257 m n. m. Ráz krajiny je tedy z geomorfologické hlediska tvořen spíše z ploché pahorkatiny. Území katastru obce spadá územně pod SO POÚ Týniště nad Orlicí a SO ORP Kostelec nad Orlicí. Dále je obec součástí místní akční skupiny Nad Orlicí a DSO Tichá Orlice. Charakter zástavby obce je typicky venkovský.

Historie

Podle Pamětní knihy obce Žďár nad Orlicí, byla krajina, kterou protékají obě řeky Orlice, dle svědectví římského spisovatele a dějepisce Klaudia Ptolemaia, který žil za časů císaře Antonia Pia (138-161 po Kristu), obydlena již za pradávných dob. Zdejší krajinou vedla totiž starodávna obchodní solná cesta z Vlach do Vratislavi. Skoro celá krajina po obou březích Divoké Orlice až ke spojení s Orlicí Tichou obsahovala župu neznámého jména. Že byla tato župa brzo po příchodu Slovanů do Čech obydlena a též okolí, dosvědčuje nález popelnic u osady Korunka při stavbě trati společnosti státní dráhy r. 1874.

V 10. století po Kristu byli majiteli této krajiny Slavníkovci. Tento český rod měl své sídlo na hradě Libici při ústí řeky Cidliny do Labe. Po Slavníkovcích se roku 996 zmocnili panství Vršovci. Rod Vršovců byl však téměř vyvražděn Přemyslovci.

Udat přesnou dobu, kdy byla tato osada založena, není jednoduché. V Pamětní knize obce Žďár n. O. je naznačeno, že soudě dle jména, se můžeme domnívat, že založena byla pravděpodobně v brzké době po příchodu Slovanů do české země. Je zde uvedena také domněnka, že původní osada stávala jinde – asi někde v místech nynějšího Starožďárského rybníka a sídla Žďár Horní a Dolní vznikla později.

Název obce pochází od slova „žďářit“, tedy získávat pozemek vymýcením a vypálením lesa. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1342. Tehdy patřila ves k majetku pana Mikuláše z Potštejna, společně s poplužními dvory Horní Žďár, Světlá a Chotiv. Z téhož roku je i první zmínka o Chotivi. Osada Světlá je dle dochovaných a známých písemností prvně jmenována později – roku 1419.

Sídlo Chotiv se jmenuje podle jména rodu „Chotivů“ (dvůr Chistievův) a název sídla Světlá je vysvětlován tím, že osada byla založena na světlé bezlesé malé hoře (horce, hůrce). Obdobně dostala název i jiná sídla v okolí – př. Kostelecké Horky.

Žďár n. O. celkově prošel velmi bouřlivým a pestrým vývojem. Před průmyslovou revolucí hrály zásadní roli pro vývoj obce přírodní podmínky, na kterých byla obec i občané závislí. Minimálně posledních 200 let se zde vyskytují ničivé povodně, o kterých je psáno v kronice a se kterými se museli lidé z obce naučit žít. S povodněmi je spojeno časté poškození a obnova mostů, o kterých se lze v kronikách také pravidelně dočíst. Lidé v této době byli na

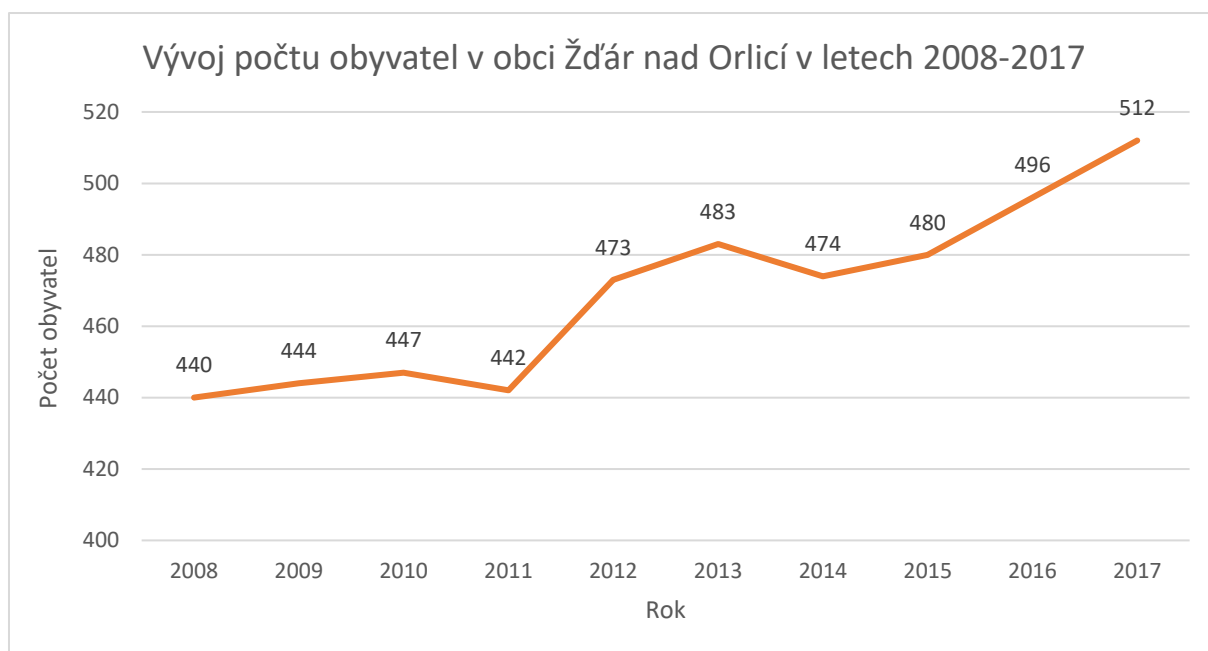
přírodě existenčně závislí, nahlíželi na ni s respektem, snažili se co nejvíce přizpůsobit a využít možností, které jim poskytovala – plavení dřeva na řece.

Ve Žďáru n. O. se stavěly převážně nízké jednoduché a nepříliš zdobené stavby. K poškozování krajinného rázu obce dochází od konce druhé světové války, kdy s cílem setřít rozdíl mezi životem na venkově a ve městě, se dostávají na vesnice naprosto nevhodné stavby, které nerespektují požadavky na tradiční venkovské obydlí. S příchodem průmyslové revoluce se snižuje i závislost obyvatel obce na přírodních podmínkách a zemědělském hospodaření. Rozvoj továren v okolí umožnil prudký rozvoj sídla – výrazný nárůst počtu obyvatel. K pozastavení prakticky přispěla až první světová válka. Se vznikem první republiky však došlo k rychlému zotavení a dalšímu prudkému rozvoji, který však zbrzdila hospodářská krize, která měla na život obyvatel negativní dopad právě proto, že většinu obyvatel zaměstnávali okolní průmyslové podniky. Hospodářská situace se zlepšila zejména v důsledku zbrojení. K příznivému hospodářskému vývoji obce docházelo i se začátkem druhé světové války a následně pokračovalo po jejím ukončení s novým budováním republiky. V období komunismu ve Žďáru n. O. docházelo k soustavnému úbytku obyvatelstva, který byl způsobený především státní politikou.

2.1.2 Obyvatelstvo

Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel v obci Žďár nad Orlicí se v posledních zhruba deseti letech mírně zvyšuje. Z dnešních **516 obyvatel** je 257 mužů a 259 žen. Obec má výhodnou dopravní polohu, leží v blízkosti měst Týniště nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Vamberk a Hradec Králové nebo i v poměrně příznivé vzdálenosti od průmyslové zóny Solnice – Kvasiny, která významně ovlivňuje zaměstnanost celého regionu. V posledních letech dochází v obci k přírůstku počtu obyvatel. Stěhují se sem zejména mladší rodiny s dětmi. Obec je vzhledem ke kvalitnímu životnímu prostředí (množství lesů, údolí Divoké a Tiché Orlice, Přírodní park Orlice) velmi vyhledávána jak z hlediska cykloturismu a rekreace, ale stává se díky dopravní dostupnosti a na poměry malé obce dobré občanské vybavenosti i **atraktivním místem pro trvalé bydlení**. Z hlediska budoucího demografického vývoje má obec dobré předpoklady a nepodléhá tzv. demografickému stárnutí, které je znatelné zejména u malých obcí v periferních regionech.

V rámci dotazníkové šetření je s možnostmi pro výstavbu rodinných domů velmi nebo spíše spokojeno 51 % dotazovaných občanů, opačně se vyjádřilo 30 % respondentů. Pro zbývajících 19 % respondentů byla tato otázka nerelevantní nebo neprojevovali o tuto otázku zájem.

Hustota zalidnění

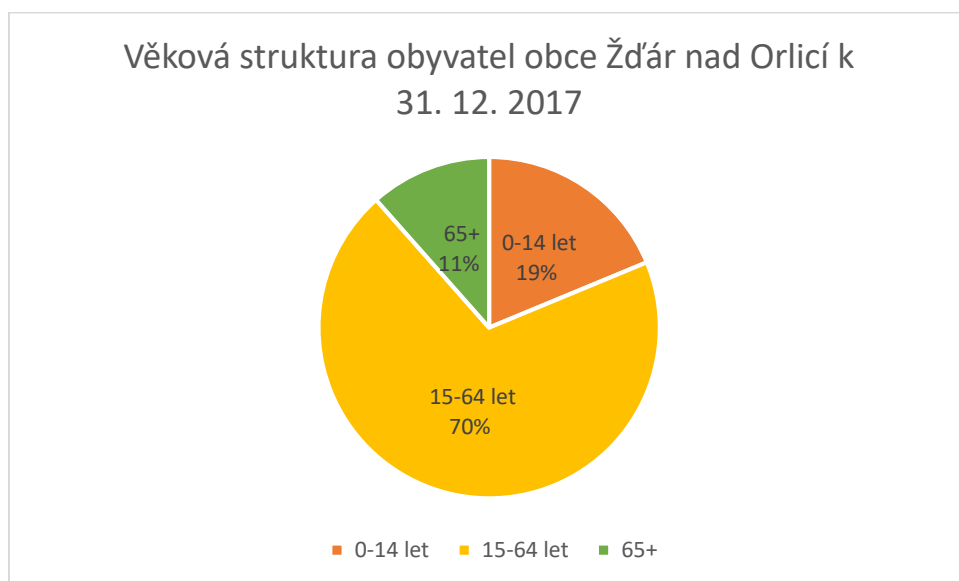
Žďár nad Orlicí patří ve srovnání s ostatními obcemi ORP Kostelec nad Orlicí k méně zalidněným obcím. Jedná se o malou obec, která se nachází na poměrně rozlehlém katastrálním území. Hustota zalidnění Žďáru nad Orlicí je **55 obyvatel na km²**. Nejvyšší hustotu zalidnění vykazují městys Častolovice, město Kostelec nad Orlicí či městys Doudleby nad Orlicí. Naproti tomu minimálně je osídleno katastrální území obce Kostecké Horky, kde hustota osídlení dosahuje pouze 11 obyvatel na 1 km². Prostorovou diferenciaci v hustotě osídlení území SO ORP Kostelec nad Orlicí dokumentuje následující tabulka.

Obce SO ORP Kostelec nad Orlicí	Počet obyvatel k 31. 12. 2018	Plocha (km ²)	Hustota zalidnění (obyv./km ²)
Častolovice	1 685	5,62	299,9
Kostelec nad Orlicí	6 201	26,20	236,6
Doudleby nad Orlicí	1 791	8,90	201,3
Albrechtice nad Orlicí	1 003	5,23	191,9
Borohrádek	2 079	13,99	148,7
Čestice	597	4,96	120,3
Týniště nad Orlicí	6 058	52,46	115,5

Čermná nad Orlicí	1 016	10,98	92,5
Zdelov	252	3,35	75,2
Hřibiny-Ledská	356	5,13	69,4
Tutleky	349	5,58	62,6
Olešnice	479	7,80	61,4
Vrbice	149	2,43	61,4
Lípa nad Orlicí	585	10,57	55,3
Žďár nad Orlicí	516	9,36	55,2
Chleny	214	4,09	52,3
Bolehošť	558	10,71	52,1
Krchleby	88	1,69	52,0
Borovnice	396	8,19	48,3
Svídnice	162	4,62	35,1
Nová Ves	195	8,42	23,2
Kostelecké Horky	147	13,25	11,1

Věková struktura obyvatelstva

Z hlediska věkové struktury tvoří produktivní složku obyvatel (obyvatelstvo ve věku 15-64 let) **69,72 %**, předproduktivní složku (0-14 let) tvoří **18,75 %** z celkového počtu obyvatelstva a osob nad 65 let je **11,52 %**. Index stáří obyvatel (poměr počtu obyvatel ve věku 65 a více let k dětské složce obyvatel 0-14 let) je 61,46 % (k 31. 12. 2017), tzn., že v obci převažuje dětská věková skupina obyvatelstva nad starším obyvatelstvem (v ČR index stáří 120,74 %). V roce 2017 tak připadalo na jednu osobu do 15 let 0,6 osob starších 65 let. Průměrný věk obyvatel je **38 let** (v ČR 42,2 let). Vyšší průměrný věk mají v obci ženy, muži jsou v průměru o rok mladší.

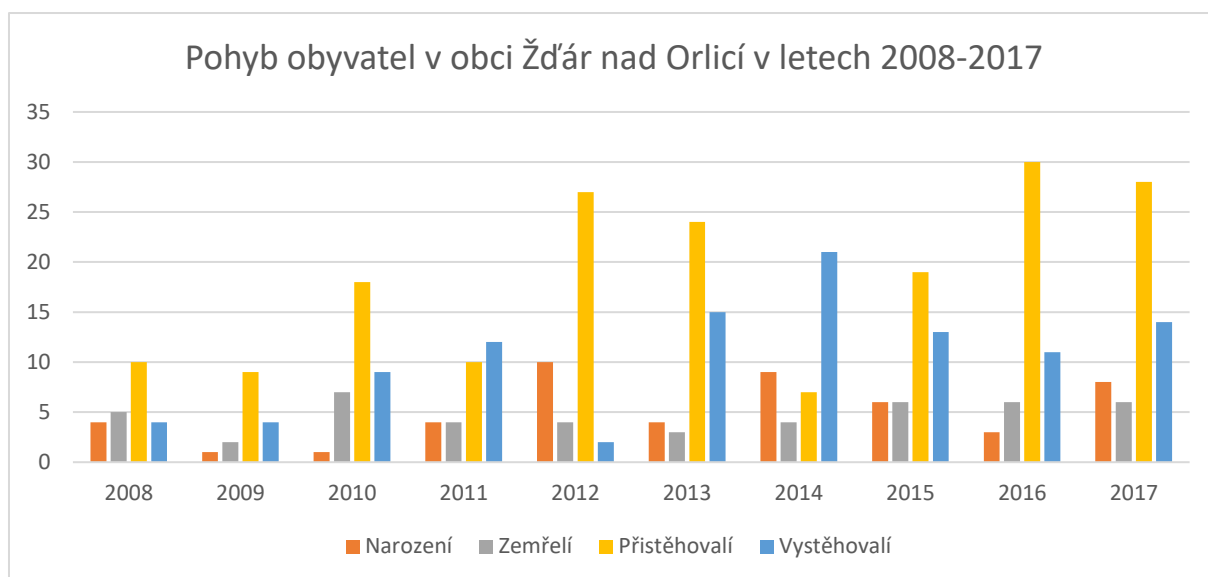
Index stáří v porovnání s ostatními obcemi SO ORP Kostelec nad Orlicí (k 31. 12. 2017)

Název obce	Index stáří	Pořadí
Žďár nad Orlicí	61,46	1.
Krchleby	76,47	2.
Lípa nad Orlicí	83,65	3.
Hřibiny-Ledská	90,14	4.
Nová Ves	93,55	5.
Olešnice	96,43	6.
Kostelecké Horky	100,00	7.
Čestice	102,11	8.
Borovnice	103,23	9.
Vrbice	103,70	10.
Častolovice	105,24	11.
Zdelov	109,30	12.
Tutleky	120,00	13.
Čermná nad Orlicí	131,14	14.
Bolehošť	133,73	15.
Svídnice	137,50	16.
Týniště nad Orlicí	138,46	17.
Kostelec nad Orlicí	142,78	18.
Albrechtice nad Orlicí	147,86	19.
Borohrádek	149,69	20.
Doudleby nad Orlicí	151,55	21.
Chleny	242,86	22.

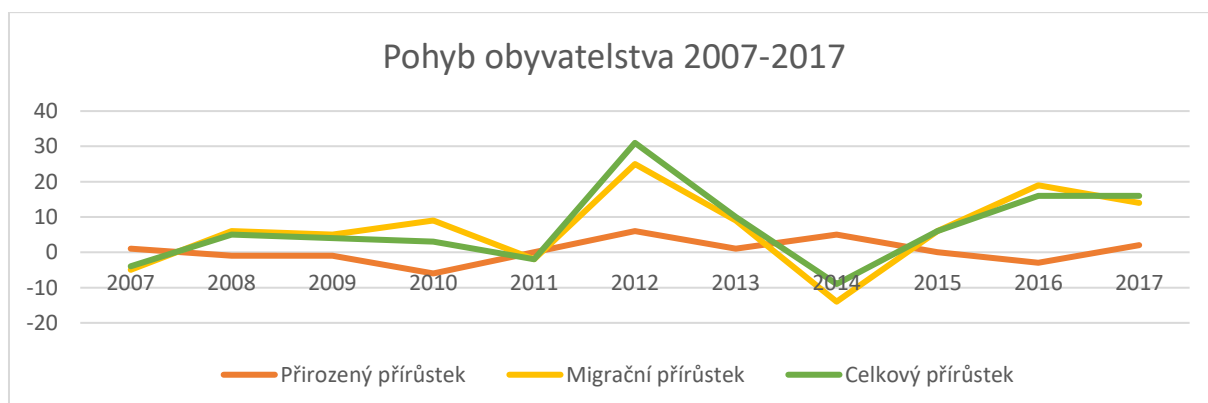
V celém správním obvodu Kostelec nad Orlicí je index stáří 131,08 %, tedy nepatrně vyšší, než je průměr za celou Českou republiku. Jak je vidět i v tabulce srovnání indexu stáří v obcích SO ORP Kostelec nad Orlicí, obec Žďár nad Orlicí je z hlediska tohoto ukazatele nejmladší obcí celého správního obvodu (index stáří 61,46 %). Naopak nejstarší obcí jsou Chleny (index stáří 242,86 %), kde je téměř dva a půl krát více osob nad 65 let než dětí do 15 let. Vyrovnanou bilanci má obec Kostelecké Horky, kde je stejný počet starších občanů nad 65 let a dětské skupiny obyvatel (0-14 let).

Pohyb obyvatelstva

Na níže uvedeném grafu je zachycen celkový pohyb obyvatelstva v obci Žďár nad Orlicí v letech 2008-2017. Ve sledovaném období většinou docházelo k přirozenému přírůstku, avšak v letech 2008, 2009, 2010 a 2016 převládal přirozený úbytek. Celkem se tedy za posledních 10 let narodilo 50 dětí, zemřelo 47 lidí, přistěhovalo se 182 osob a vystěhovalo 105 osob. Obci roste počet obyvatel převážně **migrací**.

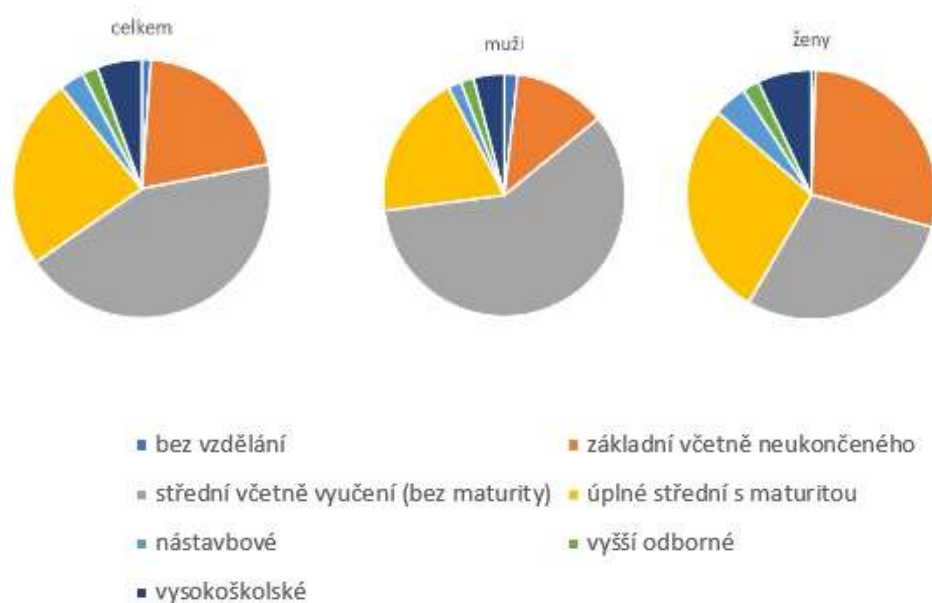
Níže uvedený graf zobrazuje průběh přirozeného přírůstku a migrační saldo. Je patrné, že celkový přírůstek kopíruje přibližně přírůstek **migrační**, jsou v nich pouze nepatrné odchylky. Za posledních 10 let znázorněných na grafu, jsou pouze tři roky v záporných hodnotách.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

V České republice je v posledních letech trendem zvyšující se vzdělanost obyvatelstva. Ve Žďáru nad Orlicí má největší zastoupení skupina se středním vyučením bez maturity (43,38 % obyvatel, ČR 28,3 %). V této skupině bylo dvakrát více mužů než žen. Je zde vzhledem k celorepublikovému průměru vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním, konkrétně 20,85 % místních občanů (ČR 15,1 %). Třikrát více bylo žen se základním vzděláním než mužů. Úplné střední vzdělání s maturitou uvedlo 23,94 % obyvatel (ČR 23,2 %), nástavbové studium 3,10 % (ČR 2,4 %), vyšší odborné 1,97 % (ČR 1,1 %). Vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je ve Žďáru nad Orlicí podstatně méně než v celé České republice. Při sčítání lidu v roce 2011 vyplnilo vysokoškolské vzdělání pouze 5,63 % místních občanů (ČR 10,7 %). Bez vzdělání byli 4 lidé z obce.

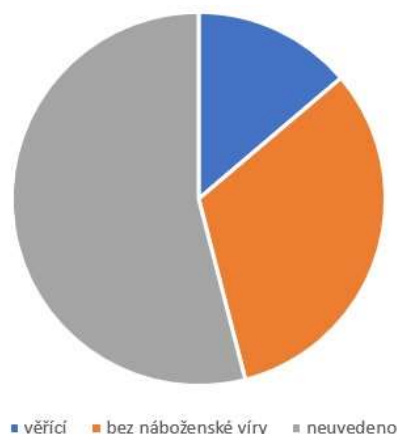
nejvyšší ukončené vzdělání	celkem	muži	ženy
bez vzdělání	4	3	1
základní včetně neukončeného	74	21	53
střední včetně vyučení (bez maturity)	154	100	54
úplné střední s maturitou	85	33	52
nástavbové	11	3	8
vyšší odborné	7	3	4
vysokoškolské	20	7	13

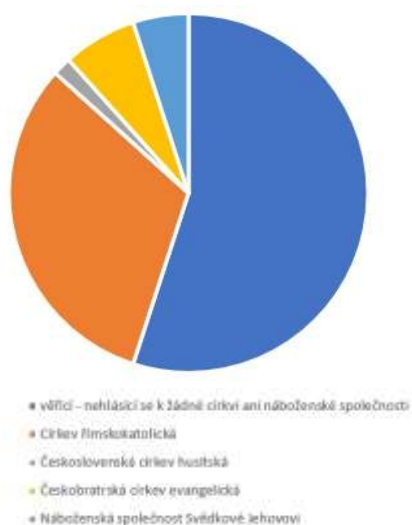
Náboženská struktura obyvatelstva

Na základě výsledků posledního sčítání lidu v roce 2011 bylo ve Žďáru nad Orlicí 13,8 % obyvatel věřících (ČR 20,8 %). Nejvíce obyvatel se hlásilo k římskokatolickému vyznání - 4,4 %, což je výrazně méně ve srovnání s celou Českou republikou (10,4 %). K ostatním církevním uskupením se hlásili spíše jednotliví občané. Kolonku bez náboženské víry vyplnilo 32,2 % obyvatel. Tato hodnota zhruba odpovídá celorepublikovému průměru. Problémem při posledním sčítání bylo, že velká část obyvatel vyznání neuvedla, a to výsledky statisticky zkresluje. Ve Žďáru nad Orlicí se jedná o více jak polovinu obyvatel, konkrétně 54 % (ČR 44,7 %).

Náboženská struktura obyvatel

Struktura věřících obyvatel

Porovnání podílu věřících osob v SO ORP Kostelec nad Orlicí

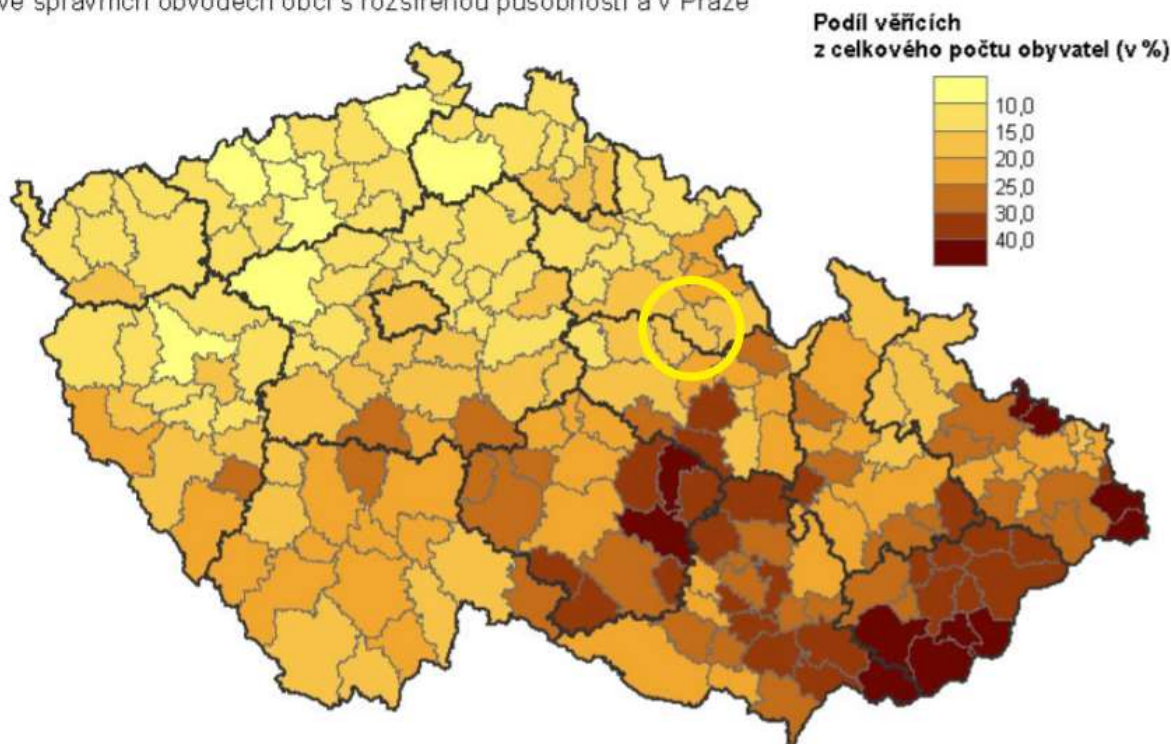
Obec	Počet obyvatel	Počet věřících	Podíl věřících obyvatel (%)	Pořadí
Kostecké Horky	149	46	3,24	1.
Vrbice	151	46	3,28	2.
Chleny	210	56	3,75	3.
Svídnice	163	37	4,41	4.
Hřibiny-Ledská	349	65	5,37	5.
Olešnice	487	89	5,47	6.
Kostelec nad Orlicí	6 197	1 052	5,89	7.
Čestice	592	100	5,92	8.
Bolehošť	551	91	6,05	9.
Častolovice	1 684	275	6,12	10.
Krchleby	87	14	6,21	11.
Doudleby nad Orlicí	1 818	278	6,54	12.
Borovnice	390	58	6,72	13.
Borohrádek	2 078	300	6,93	14.
Týniště nad Orlicí	6 117	880	6,95	15.
Albrechtice nad Orlicí	993	142	6,99	16.
Zdelov	250	34	7,35	17.
Čermná nad Orlicí	1 018	130	7,83	18.
Žďár nad Orlicí	512	60	8,53	19.
Tutleky	352	40	8,80	20.
Lípa nad Orlicí	558	62	9,00	21.
Nová Ves	185	18	10,28	22.

Obec Žďár nad Orlicí v porovnání s ostatními obcemi správního obvodu ORP Kostelec nad Orlicí má vyšší podíl věřících obyvatel, konkrétně 8,53 % (SO ORP Kostelec nad Orlicí

6,43 %). Nejméně věřících obyvatel má obec Kostecké Horky (3,24 %). Naopak nejvyšší podíl věřících má obec Nová Ves (10,28 %). Region SO ORP Kostelec nad Orlicí vzhledem k celorepublikovému průměru má podstatně nižší podíl věřících obyvatel, což je ovlivněno několika souvislostmi. Jednou z nich je charakteristický znak územního rozložení věřících obyvatel patrný již z dob první republiky – vzrůst religiozity směrem ze západu na východ, resp. ze severozápadu na jihovýchod území republiky. Tyto rozdíly zůstávají zachovány i ve výsledcích sčítání 1991–2011. Pouze postupně klesá procentní podíl věřících ve všech regionech. Tato územní diferenciaci na ose západ – východ je vázána především na věřící s vazbami na církevní instituce, konkrétně na dominantní římskokatolickou církev. Dalším důvodem může být také to, že v obcích SO ORP Kostelec nad Orlicí žije vyšší podíl mladého obyvatelstva, které jako takové nemusí mít tendenci žít na základě učení nějaké církve nebo náboženské společnosti. Tato skupina obyvatel může víru považovat například za něco zastaralého nebo zpátečnického.

Podíl věřících (SLDB 2011)

ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností a v Praze

Nejtmavší barva na výše uvedené mapě zobrazuje relativně nejvyšší počty věřících tradičně na území **moravských krajů**. Královéhradecký kraj, kam patří SO ORP Kostelec nad Orlicí (zaznačený žlutým kruhem), má výrazně jemnější barvy odpovídající nižšímu poměru věřícího obyvatelstva.

2.1.3 Hospodářství

V obci je k 31. 12. 2018 registrováno **105 ekonomických subjektů**, z nichž 95 bylo fyzických osob a 10 právnických. Z toho 26 podniků v průmyslu, 20 ve stavebnictví, pouze 3 v zemědělství a lesnictví a zbylých 56 subjektů ve službách. Z fyzických osob se dá za většího zaměstnavatele považovat autodopravu Roman Schrom (15–20 zaměstnanců). Z právnických osob působí v obci například Stavební a obalová dřevovýroba s.r.o. (6–25 zaměstnanců, výroba dřevěných a překližkových obalů, beden, palet, latěk apod.), Desing TĚDĚ, s. r. o. (truhlářství), ANDESI s.r.o. (1–5 zaměstnanců, zámečnictví, nástrojářství). V obci se nenachází žádná velká firma, která by zaměstnávala větší množství pracovníků, jedná se spíše o drobné místní živnostníky. Z komerčních služeb se ve Žďáru nad Orlicí nachází dvě hospody a obchod se smíšeným zbožím. Celkový rozsah poskytovaných komerčních služeb lze všeobecně považovat za odpovídající velikosti dané obce, avšak dle dotazníkového šetření se k nízkému stupni rozvinutosti služeb vyjadřuje nemalá část občanů – podrobně viz kap 2.2.

Registrované ekonomické subjekty ve Žďáru nad Orlicí (k 31. 12. 2018)

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	105	53
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	3	3
B-E Průmysl celkem	26	12
F Stavebnictví	20	12
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	19	6
H Doprava a skladování	3	2
I Ubytování, stravování a pohostinství	8	4
J Informační a komunikační činnosti	2	2
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	.
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1	.
M Profesní, vědecké a technické činnosti	3	2
N Administrativní a podpůrné činnosti	2	2
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	.	.
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2	.
S Ostatní činnosti	12	6

X nezařazeno	.	.
--------------	---	---

Trh práce

Na konci ledna 2019 byl v obci Žďár nad Orlicí extrémně nízký podíl nezaměstnaných osob, pouze 0,3 %. Jako dosažitelný uchazeč o zaměstnání ve věku 15-64 let zde byl registrován pouze jeden občan. Podíl nezaměstnaných osob je nižší než v SO ORP Kostelec nad Orlicí (1,2 %), v okrese Rychnov na Kněžnou (1,5 %) i než v Královéhradeckém kraji (2,5 %). V České republice byl k 31.1.2019 podíl nezaměstnaných osob 3,3 %.

Nezaměstnanost v obci se v posledních letech snižuje, ještě např. v lednu 2015 dosahoval podíl nezaměstnaných osob 4,2 %. Takový trend byl v daném časovém období znatelný nejen v tomto regionu, ale na celém území České republiky a ve většině evropských států. Přestože se na území obce nenachází žádná velká firma, těží Žďár nad Orlicí zejména z výhodné dopravní polohy a dobré dostupnosti okresního města Rychnov nad Kněžnou i krajského města Hradec Králové nebo průmyslové zóny Solnice–Kvasiny. Místní občané mají hodně pracovních příležitostí v okolních městech a obcích. Dalším důvodem je i to, že v obci se zhruba 500 obyvateli, je registrováno více jak 100 ekonomických subjektů, což u obcí této velikostní skupiny není úplně obvyklé. Ke konci ledna 2019 nebylo v obci registrováno Úřadem práce ČR žádné volné pracovní místo. Většina obyvatel Žďáru nad Orlicí musí vyjíždět za prací do okolních měst a obcí. Místní občané vyjíždějí za prací a službami nejčastěji do Týniště nad Orlicí, Rychnova nad Kněžnou, Kostelce nad Orlicí nebo Hradce Králové. Dojezdová vzdálenost za prací je u větší části občanů Žďáru nad Orlicí do 44 minut. Vysokou zaměstnanost v obci ovlivňuje nejvíce **Škoda Auto a.s. Kvasiny, Federal-Mogul Friction Products, a.s. Kostelec nad Orlicí a BV elektronik s.r.o Holice**. K dopravě do práce nejčastěji obyvatelé využívají osobní automobil, v závěsu za ním vlak a autobus.

Porovnání podílu nezaměstnaných osob v obcích SO ORP Kostelec nad Orlicí k 31. 1. 2019

Obec	Podíl nezaměstnaných osob (%)	Pořadí
Krchleby	0,0	1.
Žďár nad Orlicí	0,3	2.
Borovnice	0,4	3.
Tutleky	0,4	4.
Hřibiny-Ledská	0,5	5.
Častolovice	0,7	6.
Albrechtice nad Orlicí	0,8	7.
Olešnice	0,9	8.
Svídnice	0,9	9.

Kostelecké Horky	1,0	10.
Vrbice	1,0	11.
Týniště nad Orlicí	1,2	12.
Kostelec nad Orlicí	1,3	13.
Zdelov	1,3	14.
Chleny	1,4	15.
Doudleby nad Orlicí	1,5	16.
Bolehošť	1,7	17.
Borohrádek	1,9	18.
Čermná nad Orlicí	1,9	19.
Lípa nad Orlicí	1,9	20.
Nová Ves	2,4	21.
Čestice	3,0	22.

Žďár nad Orlicí má z hlediska podílu nezaměstnaných osob druhou nejnížší hodnotu za uvedený SO ORP. Nejvyšší nezaměstnanost má obec Čestice 3,0 %, nejnižší obec Krchleby, kde jsou všichni dosažitelní uchazeči o práci ve věku 15-64 let zaměstnaní. Ve srovnání s Českou republikou zde i tak převládá nízká nezaměstnanost.

Dle dotazníkového šetření hodnotí dostatek vhodných pracovních příležitostí v obci a okolí na úrovni velmi nebo spíše spokojen 43 % respondentů. Spíše nebo velmi nespokojených s touto situací je 37 % dotazovaných občanů. Za podstatné lze uvést i podíl osob, které odpověděly na danou otázku neutrálně, resp. že je jim tato situace lhostejná – na úrovni 21 %. Může se jednat např. o seniory, mladé studenty nebo osoby s netrvalým pobytem v obci, tedy osoby, pro které není tato otázka stěžejní, aby k ní vyjadřovaly svůj osobní postoj. Obdobně lze nahlížet na další vyhodnocení otázky – týkající se podmínek pro podnikání v obci a okolí. Zde za převážně nebo zcela pozitivní považuje daný stav 50 % respondentů, spíše nebo velmi nespokojených s danou situací je 21 % respondentů a za nerelevantní ve vztahu ke své osobě označilo tuto otázku 29 % respondentů.

2.1.4 Infrastruktura

a) Technická infrastruktura

Veřejný vodovod a kanalizace

Obec je napojena na veřejný vodovod, který slouží jako zásobárna pitné vody a je v majetku dobrovolného svazku obcí Tichá Orlice. Jejím provozovatelem je společnost AQUA

servis, a.s. z Rychnova nad Kněžnou. Vodovod je cca 40 let starý. Obec se v rámci DSO Tichá Orlice sdružují za účelem správy vodárenské infrastruktury – provádějí se opravy a rekonstrukce v souladu s návrhy správce sítí spol. AQUA Servis a.s., Rychnov nad Kněžnou.

Dále je Žďár nad Orlicí také součástí skupinového vodovodu Borohrádek. Na tento vodovod jsou napojeny obce: Borohrádek, Šachov, Malá Čermná, Velká Čermná, Korunka, Číčová, Zdelov a Žďár nad Orlicí (dohromady více než 3500 obyvatel). Zdrojem je prameniště Veliny a Perlivá. V ojedinělých případech, např. při extrémně suchém období, je možnost využití i vodovodu Čermná nad Orlicí (hluboký artézský vrt).

Místní část Světlá je napojena na veřejný vodovod, který je napájen z vlastních zdrojů východně od obce. Části Chotiv a Horní Žďár jsou zásobovány pitnou vodou převážně ze soukromých domovních studní. Splašková voda na území obce je svedena do centrální ČOV typu Monoblok BC–90D. ČOV je dále napojena do Žďárského potoka.

Kanalizační síť pochází z let 1991-1994. V roce 1991 byla I. etapa předána do zkušebního provozu, v roce 1993 byla dokončena II. etapa, v roce 1994 zkolaudována ČOV a zahájen trvalý provoz. V současné době je stejně jako vodovod i kanalizace řešena v rámci DSO Tichá Orlice. Nyní je zpracován i projekt na rekonstrukci a intenzifikaci ČOV – plánována realizace. Provozovatelem kanalizace je AQUA Servis a.s. Odkanalizována je pouze část Žďár – neplánuje se dobudování kanalizace v osadě Chotiv, Světlá, ani v místní části Horní Žďár. Tyto části obce nejsou územním plánem definovány jako rozvojové. Jsou zde pouze elementární části dešťové kanalizace. U domů jsou v těchto místních částech pouze jímky na vyvážení, případně biologické septiky. V osadě Chotiv a místní části Horní Žďár dále chybí veřejný vodovod.

Plynofikace a elektrifikace

Obec je plynofikována v části Žďár. Na jihovýchodním okraji obce je regulační stanice plynu, ze které se plynovodním řádem dostává plyn do obce. V osadách Chotiv, Světlá a MČ Horní Žďár plynofikace zavedená není a není ani plánována v blízké době.

Elektrifikována je celá obec. Elektřina je do obce dovedena přes trafostanice nacházející se východně od obce a je ve správě společnosti ČEZ, a.s. V současné době je v řešení projekt na přeložení vrchního elektrického vedení do země v části Žďár – předpoklad realizace rok

2021–2022. Obec je připojena na telekomunikační síť přes dálkový optický kabel, který prochází jejím územím.

Stav veřejného osvětlení

Veřejné osvětlení v obci je ve špatném stavu, průběžně jsou vyměňovány nefunkční sodíkové svítidly za LED technologii. Aktuálně je v řešení pasportizace veřejného osvětlení. Na základě tohoto dokumentu bude naplánována rekonstrukce.

Místní rozhlas

Bezdrátový rozhlas byl vybudovaný v roce 2013 v celé obci Žďár nad Orlicí včetně všech osad a místních částí. Funguje i připojení na jednotný varovný systém.

Připojení k internetu

Poskytovatelem internetového připojení v obci je ASCO-CZ a Tlapnet, s.r.o. s vyhovujícím pokrytím.

Odpadové hospodářství

Na území obce Žďár nad Orlicí provádí svoz komunálního odpadu firma ODEKO s.r.o. z Albrechtic nad Orlicí. Jde o společnost, která je 100 % vlastněna obcemi svozové oblasti. Obec Žďár nad Orlicí je čtyř procentním vlastníkem. V obci se nacházejí kontejnery na tříděný odpad – sklo, plasty, papír, kovy. Je zde 8 hnízd sběrných nádob – rozmístěny po celé obci, v místních částech i osadách. Separované složky odpadu – sklo, plasty odváží a likviduje stejná společnost. Svoz nebezpečného odpadu probíhá dvakrát ročně centralizovaným svozem – jsou určena 3 až 4 sběrná místa po obci. Tento svoz zajišťuje firma EKOPART s.r.o. Třídí se zde i bioodpad, a to prostřednictvím typizovaných sběrných nádob – popelnice o objemu 110 l nebo 240 l. Svoz probíhá v období od 1. dubna do 30. listopadu jednou za 2 týdny, střídavě se svozem směsného komunálního odpadu a speciálních kontejnerů rozmístěných po obci. Stejně jako separovaný odpad, sváží i tento odpad společnost ODEKO, s.r.o. Obec spolupracuje s firmou EKO-KOM a.s. I přes slušný podíl vyseparovaného odpadu, patří bohužel Žďár n. O. mezi obcemi a městy ve svozové oblasti společnosti ODEKO, s.r.o. ke „špičce“ s nejvyšším počtem kilogramů vyprodukovaného komunálního odpadu na občana. V území nejsou evidovány žádné skládky.

Nejbližší sběrný dvůr (cca 2 km vzdálený) se nachází v Albrechticích n. O. - provozuje ho společnost ODEKO s.r.o. V sousední obci Lípa n. O má tato společnost zřízenou i kompostárnu.

Dle dotazníkové šetření je se stavem infrastruktury pro nakládání s odpady a frekvencí svozu velmi nebo spíše spokojeno 80 % dotazovaných, opačný názor vyjádřilo 20 % respondentů.

b) Dopravní infrastruktura a obslužnost

Silniční doprava

Obec má velmi dobré dopravní napojení. **Centrální částí obce** prochází silnice **II/305 Týniště nad Orlicí-Borohrádek-Skuteč**. Podle sčítání dopravy z roku 2016 tvoří součet všech vozidel, které zde denně projedou, celkový počet **2054**. V pracovní dny jde o **2 285** vozidel za den (viz tabulka níže).

Sčítání dopravy 2016 (sč.úsek: 5-4980)												význam zkratk						
Roční průměr denních intenzit dopravy		LN	SN	SNP	TN	TNP	NSN	A	AK	TR	TRP	TV	O	M	SV			
RPDI - všechny dny		voz/den	195	64	5	19	26	31	15	0	6	8	369	1 679	6	2 054		
		LN	SN	SNP	TN	TNP	NSN	A	AK	TR	TRP	TV	O	M	SV			
RPDI - pracovní den (Po-Pá)		voz/den	241	79	6	24	33	40	17	0	7	10	457	1 822	6	2 285		
RPDI - volné dny (mimo svátky)		voz/den	79	26	2	8	8	10	9	0	2	3	147	1 321	7	1 475		
Hodinová intenzita dopravy												TV	SV					
Padesátízvazová intenzita dopravy		voz/h											45	251				
Špičková hodinová intenzita dopravy		voz/h											41	228				
Těžká nákladní vozidla - TNV												TNV						
Hodnota TNV		voz/den											244					
Intenzita dopravy pro hlukové a emisní výpočty												OA	NA	NS	Celkem			
Roční průměr intenzit, den (06-18)		voz/den											1 333	261	49	1 643		
Roční průměr intenzit, večer (18-22)		voz/den											229	17	6	252		
Roční průměr intenzit, noc (22-06)		voz/den											123	29	7	159		
Emise												OA	LNA	TNA	NS	BUS	Celkem	
Roční špičková hodinová intenzita dopravy		voz/h											241	28	14	9	2	294
Koeficienty nerovnoměrnosti dopravy												alfa	beta	gamma	PS			
Koeficient nerovnoměrnosti dopravy		-											0.00	0.00	0.00	-		
Intenzita cyklistické dopravy												C						
Cyklistická doprava		cyklo/den											55					

V jihovýchodní části katastru obce prochází silnice **I/36** (Pardubice-Holice-Čestice), zde projede denně okolo **3000** vozidel. Výše uvedené silnice jsou dopravně vytížené, avšak z pohledu vedení obce a místních občanů nejde o limitující a zatěžující situaci, pokud zrovna není stanovena například objízdná trasa. Obdobně, tedy jako nezatěžující, je vnímána také hlučnost. Na tyto silnice se napojují v obci místní komunikace, které utváří příjezdové cesty k domům. Některé úseky komunikací vyžadují opravu povrchu vozovky.

Železniční a autobusová doprava

Dobrá dostupnost je také s využitím **hromadné dopravy** – zejména do Týniště nad Orlicí, Borohrádku, okresního města Rychnov nad Kněžnou i krajského město Hradec Králové. Přes katastr obce prochází **železniční trať** č. 026 (Choceň-Týniště nad Orlicí). Jedná se o jednokolejnou trať, která je elektrifikována. V obci se nachází dvě autobusové zastávky a jedna železniční v západní části Žďáru nad Orlicí. Obec je zapojena do integrovaného dopravního systému Královehradeckého a Pardubického kraje (IREDO). Ve všední dny zde funguje **24 vlakových spojů** a **15 autobusových spojů** ve směru Týniště nad Orlicí a Borohrádek.

O dobré dopravní dostupnosti můžeme však hovořit pouze v případě vlastního sídla Žďár, **v osadě Světlá a Chotiv jsou lidé téměř výhradně odkázáni na své vlastní dopravní prostředky**. Osada Světlá nemá žádnou autobusovou zastávku, vzdálenost do Žďáru n. O. je téměř dva kilometry. V Chotivi mají zastávku autobusu (Zdelov, Moravsko) vzdálenou asi kilometr od osady na silnici I/36. Určitá nespokojenost s dopravní obslužností byla projevena i v rámci dotazníkového šetření – blíže viz kap. 2.2

Pěší a cyklistická doprava

Podél silnice II/305 je částečně vybudován chodník, který je třeba v některých úsecích doplnit. Podél ostatních silnic chodníky nejsou. Mimo obec existují zpevněné cesty pro pěší k zajištění přístupu do okolní krajiny.

Územím obce prochází dvě cyklostezky: č. 4161 (Podlesí – Moravsko) a č. 4163 (Borohrádek - Nová Ves), které vedou podél silnic III. třídy nebo místních a účelových komunikací. V průměru tudy denně projede **55 cyklistů** (viz tabulka výše).

Parkovací místa, místní komunikace

V obci se nachází cca 5 parkovacích míst před budovou místní ZŠ a 10 míst před Hospodou pod Kaštany. Vzhledem k trendu stále zvyšujícího se počtu obyvatel, by byla další nová parkovací místa využita, avšak v obci schází vhodný prostor, kde by mohla být vybudována.

Většina místních komunikací má asfaltový povrch, komunikace jsou udržovány v dobrém stavu. Celkový počet kilometrů místních komunikací v současnosti není přesně známý. Je objednáno zhotovení pasportu místních komunikací a dopravního značení.

Dopravní obslužnost převážně nebo zcela vyhovuje dle dotazníkového šetření 63 % respondentů, naopak za velmi nebo spíše nevyhovující ji označuje 31 % dotazovaných občanů.

Ke stavu místních komunikací vyjádřilo plnou nebo převažující spokojenost 72 % respondentů, zásadní nebo převažující nespokojenost pak 28 % dotazovaných občanů.

Obdobně vychází dle dotazníků i pohled občanů na stav chodníků – velmi nebo spíše spokojených je 66 % respondentů, zcela nebo spíše nespokojených pak 33 %.

Z hlediska možností parkování v obci je zcela nebo spíše spokojeno 53 % dotazovaných, zcela nebo spíše nespokojených pak 36 %.

2.1.5 Občanská vybavenost

Dle sčítání lidu v roce 2011 se v obci nachází 206 domů, z nichž 203 tvoří rodinné domy jeden bytový dům a dva jsou v kategorii ostatní. Z celkového počtu domů je 27,7 % neobydlených. Na území obce se nachází okolo 30 rekreačních objektů, které jsou situovány do místní části Chotiv, Světlá a Horní Žďár. V obci bylo za posledních 5 let (2013-2017) dokončeno 9 bytů. Obec v posledních letech čelí zájmu občanů o nabídku obecních bytů nebo zasíťování pozemků pro výstavbu rodinných domů.

Občanská vybavenost odpovídá velikosti obce a jejímu postavení v sídelní struktuře. V obci se nachází budova obecního úřadu, kde je pošta a požární zbrojnice. Obec má v plánu do těchto prostor přemístit i knihovnu. Přízemí budovy OÚ je pronajato za účelem provozování prodejny se smíšeným zbožím. Na návsi u zastávky autobusů je pohostinství s tanečním sálem. V obci se nachází rovněž základní a mateřská škola. Za zdravotní péčí a ostatními službami je nutno vyjíždět do okolních sídel.

Školství a vzdělávání

V obci se nachází základní a mateřská škola. Základní škola je dvoutřídní (1-5. ročník) s kapacitou 30 žáků. Mateřská škola má kapacitní možnosti 22 dětí a je jednotřídní (pro děti ve věku 3-6 let). Školní budova pochází z roku 1961 a rekonstruována byla až v roce 2006, kdy došlo k opravě školní kuchyně, části MŠ a sociálního zařízení v ZŠ. V této době hrozilo místní škole uzavření pro nedostatečný počet žáků (školu navštěvovalo pouze 6 žáků). V rámci základní školy je provozována i školní družina, kde jsou pro děti z MŠ i ZŠ dostupné nejrůznější kroužky a aktivity: sportovní kroužek, taneční kroužek, klub logiky I. a II., Šikulka, Školička

pro předškoláky (angličtina). Ve škole je dále jídelna, která slouží nejen pro žáky a zaměstnance školy, ale i pro cizí strávníky. Školní jídelna je zapojena do projektu „Skutečně zdravá škola“. Jedná se o komplexní celoškolní program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Cílem je, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá škola pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému, úspěšnému a udržitelnému životu a díky kvalitnímu stravování zlepšuje jejich chování a vzdělávací výsledky. Program Skutečně zdravá škola pomáhá naplňovat mnohé ze 17 Cílů udržitelného rozvoje OSN.

Všechny vyjmenované součásti školy jsou umístěny v jedné budově, což je velice výhodné ke vzájemné propojenosti a bezproblémové komunikaci.

Obec leží mezi Týništěm nad Orlicí a Borohrádkem, kde se nachází plně organizované základní školy, kam většinou žáci odcházejí do šestého a vyšších ročníků. Blízkost obou škol je poněkud **problematická**, neboť vzhledem k dobré dopravní obslužnosti někteří žáci využívají možnosti zvolit si školu podle vlastního výběru, a to již i pro docházku prvního stupně. Je tedy nasnadě počítat s rizikem, že škola pro nedostatečný počet žáků bude úplně uzavřena.

V rámci dotazníkového šetření vyjádřilo úplnou nebo převážnou spokojenost s fungováním místní základní školy 72 % dotazovaných, naopak 12 % respondentů se k této otázce vyjádřilo spíše nebo zcela negativně. Spokojenost převažuje i v otázce vybavenosti základní školy, kde převážnou nebo úplnou spokojenost projevuje 77 % respondentů a za zcela nebo převážně neuspokojivou označila tuto otázku pouze skupina 3 % dotazovaných.

Za obdobnou lze označit dle dotazníkového šetření i situaci v rámci místní mateřské školy. Zde je s jejím fungováním velmi nebo spíše spokojeno 76 % respondentů, opačně se vyjadřuje pouze 11 % dotazovaných. Z hlediska vybavení mateřské školy je převážně nebo zcela spokojeno 80 % respondentů, zatímco opačný názor vyjadřují jen 3 % respondentů.

Zdravotnictví a sociální péče

V obci se **nenachází zdravotnické zařízení**. Místní občané musí dojíždět do Týniště nad Orlicí (Poliklinika Týniště nad Orlicí s.r.o. - poskytovatel zdravotních služeb zajišťuje komplexní ambulantní zdravotní péči) nebo do Borohrádku (praktický lékař). Nejbližší nemocnice je v Rychnově nad Kněžnou. Dobře dostupné jsou ze Žďáru nad Orlicí i nemocniční

zařízení nacházející se v Hradci Králové (Fakultní nemocnice, Hradecká poliklinika, EUC Klinika, Medika Hradec Králově, Poliklinika Ulrichovo náměstí apod.). Zdravotnická záchranná služba je dostupná v Rychnově nad Kněžnou a v Hradci Králové (letecká záchranná služba).

I přesto, že je kvalitní lékařská péče dobře dostupná, je potřebné myslet v této věci především na starší občany, kteří nemají mnoho možností, jak se dostat k lékaři. **Pro seniory, nebo například zdravotně postižené občany, pro osoby se ztíženou schopností pohybu, je tato situace poměrně složitá a zdravotní zařízení jim v obci chybí.** Není tady k dispozici ani **lékárna** (nejbližší v Týništi nad Orlicí, Borohrádku).

Ve Žďáru nad Orlicí není rovněž ani **žádné zařízení se sociálními službami**. Nejbližší služby jsou poskytovány v Albrechticích nad Orlicí, kde se nachází domov pro seniory s kapacitou 81 lůžek a v Borohrádku s kapacitou 115 lůžek. Dalším je Geriatrické centrum Týniště nad Orlicí, jehož součástí je terénní i ambulantní pečovatelská služba vykonávaná pro 120 klientů z Týniště nad Orlicí a okolních obcí. Sociální péče o seniory a zdravotně postižené je tedy ve Žďáru n. O. vykonávána terénními službami. Obec Žďár nad Orlicí například také dofinancovává náklady na dovoz obědů. V aktuálně prováděné změně č. 2 ÚP obce je navrhováno doplnění nové zastavitelné plochy jako plocha OV – občanská vybavenost – veřejná, jedná se o záměr výstavby „Domova důchodců“ jako veřejně prospěšné stavby (případný investor stavby Královéhradecký kraj).

Na území obce v blízké době není plánováno vytvoření **sociálního bydlení**. Avšak žijí zde trvale dvě až tři rodiny, které jsou monitorovány sociálními pracovníky.

V rámci dotazníkového šetření vyjádřilo úplnou nebo převážnou spokojenost dostupností zdravotní péče 66 % dotazovaných občanů. Spíše nebo velmi nespokojeno bylo 24 % respondentů. Z hlediska spokojenosti se službami pro seniory bylo velmi nebo převážně spokojeno 59 % dotazovaných a 26 % projevilo převážnou nebo zásadní nespokojenost.

Ostatní služby

Funguje zde pobočka České pošty, poštovní směrovací číslo obce je 517 23. Otevírací doba pošty je následující:

pondělí:	8-10 hod.
úterý:	14-17 hod.
středa:	8-10 hod.
čtvrtek:	14-17 hod.
pátek:	8-10 hod.

Dále se zde nachází obchod se smíšeným zbožím a dvě pohostinství: Hostinec Pod Kaštany (Žďár nad Orlicí, nachází se zde i prostor s tanečním sálem) a Občerstvení U Šatníka (místní část Světlá), sezónně a o fotbalových zápasech funguje Hospoda Na Hřišti.

Kultura a sport v obci

Obec žije bohatým kulturním a společenským životem. Ve Žďáru nad Orlicí působí tyto spolky:

1) Sbor dobrovolných hasičů byl založen v roce 1902 jako reakce na velký požár, kdy 36 rodin (200 občanů) zůstalo bez obydlí. V tomto roce byla zakoupena stříkačka a v místě, kde se nyní nachází obecní rybníček, byla vybudována vodní nádrž. Hasiči zasahují při požárech ve Žďáru nad Orlicí a okolí, k dispozici mají budovu hasičské zbrojnice. V průběhu 5 let byli svoláni k zásahu cca 3x. Jednotka má k dispozici hasičský automobil CAS 25 RTHP, ochranné pomůcky předepsané zákonem, generátor, čerpadlo atd. - je vybavena způsobem, který odpovídá kompetencím k zásahu v rámci své kategorie – JPO V. Na základě společného jednání členů JSDH Žďár nad Orlicí a IZS územního odboru Rychnov nad Kněžnou však vyšlo najevo, že bohužel především z personálních důvodů (odstupující velitel, chybějící další členové na zákonem daných pozicích) není obec Žďár nad Orlicí schopna plnit základní úkoly stanovené Zákonem o požární ochraně v katastru obce Žďár nad Orlicí prostřednictvím své požární jednotky. Z tohoto důvodu bylo zahájeno jednání s městem Borohrádek o možnosti smluvního zabezpečení požární ochrany a sdružení prostředků. Spolek SDH ve své činnosti dále pokračuje – pořádá nebo obci vypomáhá se zajišťováním kulturních akcí a další brigádnické činnosti.

2) Mošňův divadelní spolek, první písemná zmínka o divadelním spolku Mošna ve Žďáru nad Orlicí pochází z roku 1909. Název je odvozen od slavného herce a umělce Národního divadla Jindřicha Mošny. V současnosti pravidelně hraje Mošňův divadelní spolek představení v Hostinci Pod Kaštany a zaměřuje se ve svém repertoáru na komedie. Vyjíždí i do okolních blízkých i vzdálenějších obcí a měst např. do Borohrádku, Hřbin-Ledské, Hlinska nebo i Chrudimi. V současnosti má spolek 12 členů.

3) Tělovýchovná jednota Sokol Žďár nad Orlicí- klub byl založen v roce 1933. V té době bylo vybudováno i fotbalové hřiště u „Tůmovky“. Od 60. do 80. let dvacátého století tvořily TJ Sokol oddíl kopané, oddíl odbíjené, hokeje, turistiky,

stolního tenisu a cvičení žen. Aktuálně má jednota cca 25 členů, ale funguje pouze **oddíl kopané**, který hraje soutěž okresního přeboru II. třídy Rychnova nad Kněžnou. Na hřiště bylo pořízeno automatické zavlažování, čímž došlo ke zvýšení kvality trávníku. Avšak kabiny i zázemí pro sportovce by si výhledově zasloužily rekonstrukci. Techniku TJ Sokol nevlastní, hřiště a areál seká a udržuje technický pracovník obce (+ příležitostně brigády členů).

Budova Sokolovny je po společném jednání s TJ Sokol Žďár nad Orlicí převedena do vlastnictví obce. V současné době je zpracovávána architektonická studie, která navrhne variantní řešení rekonstrukce a kalkulaci předpokládaných nákladů. Na základě vybraného řešení bude zpracována projektová dokumentace, která bude podkladem pro samotný investiční záměr a případnou žádost o dotaci. V plánu je budovu a areál zrekonstruovat za účelem širšího využití interiéru nejen pro různé sportovní aktivity především v zimním období, ale také pro kulturní akce konané v obci.

Obec ve spolupráci s místními spolky pořádá různé akce v obci např.:

- letní slavnosti	- Vánoční jarmark s besídkou
- hasičský bál	- Rozsvícení stromečku
- dětský karneval	- dílničky, besedy, oslavy
- ples fotbalistů	- dětský den
- posvícenská zábava	- pálení čarodějnic
- halloween	- howgh (indiánská akce)
- divadelní představení (Pět odstínů Pepy, Pět sester v akci, P.P.S)	

Vedení obce se snaží místní spolky co nejvíce podporovat v jejich činnosti, jak finančně, tak v případě potřeby i zajištěním zázemí pro akce.

Na severním okraji obce při silnici II/305 je **sportovní areál** – fotbalové travnaté hřiště, tréninkové hřiště, sokolovna a pohostinství. Areál disponuje rezervou pro umístění dalších sportovních ploch. Pro děti je v obci vybudováno také **víceúčelové sportoviště** s umělým povrchem, které slouží především dětem z místní ZŠ v hodinách tělesné výchovy, dále mají k dispozici **workoutové cvičiště** a jedno **dětské hřiště s herními prvky**.

Služby a zázemí pro děti představuje v rámci dotazníkového šetření pro až 89 % respondentů zcela nebo převážnou spokojenost. Spíše nebo velmi nespokojeno je 6 % dotazovaných.

Převážnou nebo úplnou spokojenost v otázce možností kulturního vyžití v obci vyjadřuje 63 % dotazovaných. Opačně se staví 34 % respondentů. Podobně vyznívá i otázka možnosti společenského vyžití – zde 75 % dotazovaných spíše nebo velmi spokojených a 22 % spíše nebo velmi nespokojených.

Možnosti sportovního vyžití považuje za zcela nebo převážně příznivé 88 % respondentů, za velmi nebo spíše neuspokojivý stav považuje menšinová skupina 8 % dotazovaných. Naprosto obdobně vychází i otázka volnočasového zázemí – zde je velmi nebo spíše spokojeno 89 % a velmi nebo spíše nespokojených 11 % dotazovaných.

2.1.6 Životní prostředí

Využití půdy

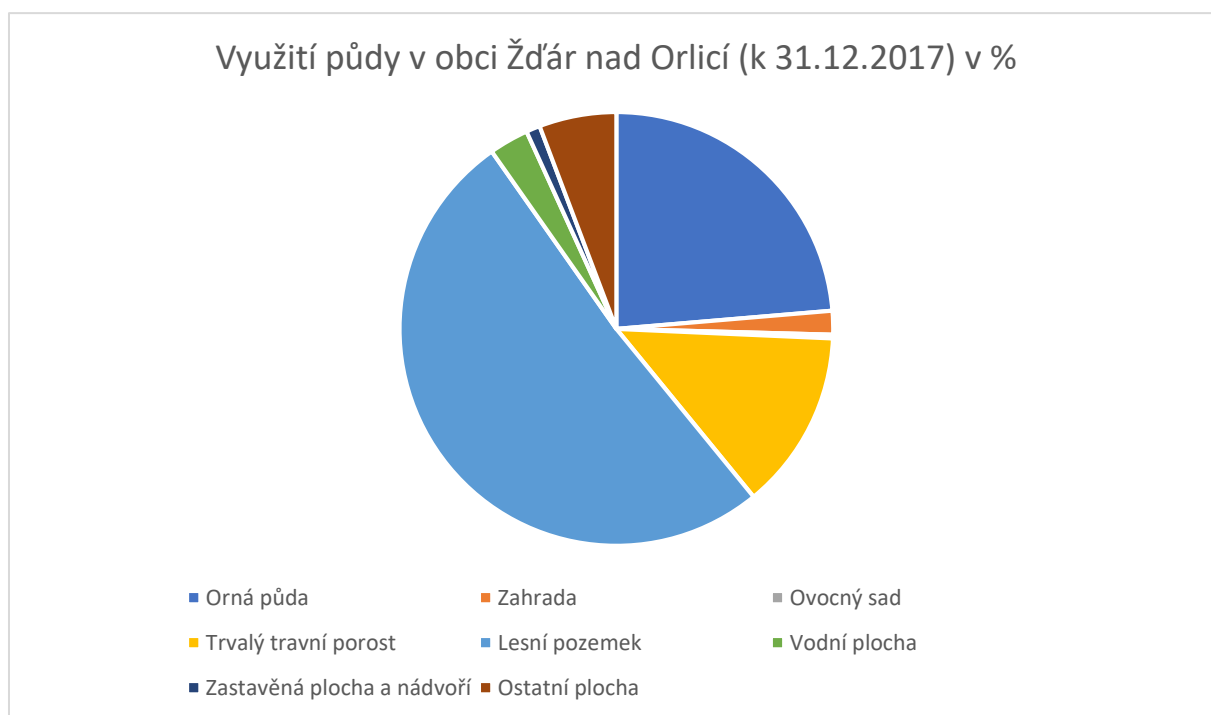
Katastr obce zaujímá plochu 935,56 ha, z toho 365,72 ha tvoří zemědělská půda (orná půda, zahrady, ovocné sady a trvalý travní porost) a zbylých 569,84 ha půda nezemědělská (lesní pozemek, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy). Žďár n. O. má **méně zemědělské půdy**, než je celorepublikový průměr. Menší zastoupení zemědělské půdy je **typické i pro okolní obce**, což způsobují zejména přírodní podmínky, které jsou nevhodné pro zemědělské hospodaření a vysoké zastoupení lesní půdy v celém regionu.

Na katastrálním území obce se nachází celkem **7 půdních typů**, z čehož nejvíce jsou zastoupeny kambizemě (okolo 38%), následují podzoly (74%) a fluvizemě (16%).

KES a ÚSES

Koeficient ekologické stability (KES) dosahuje hodnoty 2,28, což značí, že oblast leží ve vyvážené krajině, kde jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanou přírodní skladbou a je zde nižší spotřeba energo-materiálových vkladů. Z hlediska územního systému ekologické stability (ÚSES) se na území obce Žďár nad Orlicí nachází poměrně hustá síť prvků vyššího a nadregionálního významu. V severní části obce zasahuje nadregionální biokoridor v oblasti říční nivy Divoké Orlice. V blízkosti místní části Chotiv je **regionální biocentrum č. 1767**. Podél toku Tiché Orlice je stanoveno **regionální biocentrum č. 1766** ve východní části obce. Z dalších biokoridorů je zde ještě vyhlášen **nadregionální biokoridor lesního charakteru** označený číslem **81**. Katastr obce je situován v údolní nivě Tiché Orlice a Divoké

Orlice. Nachází se zde chráněné území **přírodního parku (PP) Orlice**. Tato přírodně chráněná oblast byla vyhlášena v roce 1996 podél toků Divoké a Tiché Orlice a v místě jejího spojení v Orlici. Nadmořská výška se pohybuje od 230 m n. m. po 500 m n. m. Důvodem ochrany je zejména výskyt vzácných říčních a nivních ekosystémů a výjimečný ráz krajiny povodí Orlice.

Fauna a flóra

Území je tvořeno zejména smíšeným lesem s převahou buku. Je typické bohatým rostlinným společenstvím, z flóry se zde vyskytují např. prvosenska vyšší, náprstník velkokvětý, vranec jedlový, hlístník hnízdák, lýkovec jedovatý, áron plamatý nebo bledule jarní. V posledních letech se však v **PP Orlice** rozšiřují invazní druhy, které vytlačují původní květenu. Je zde pozorována i bohatá fauna, zejména různých ptačích společenstev. Žijí zde například tyto druhy živočichů: kulík říční, pisík obecný, ledňáček říční, skorec vodní, konipas horský a vydra říční. Vyskytuje se zde také mihule potoční, a z toho důvodu je přírodní park evropsky významnou lokalitou (Natura 2000).

Veřejná zeleň

V centru obce je situován rybník, kde je možnost posezení a odpočinku. Stávající mobiliář už byl dosluhující, a tak tu v roce 2019 došlo k obměně a k vybudování

odpočinkového altánku. **Zeleň** se nachází ve Žďáru nad Orlicí zejména v centrální části obce podél místních komunikací a v oblastí vodních ploch a toků. Celkem velké množství zeleně je i v soukromých zahradách občanů. Stav veřejné zeleně je dobrý. Aktuálně obec řeší strategické dokumenty pasportu a inventarizace zeleně v centru obce, strategie rozvoje zeleně veřejných prostranství, studie vybrané části veřejného prostranství tzv. „Dolíku na návsi“. Tyto podklady výrazně přispějí ke komplexnímu a strategickému řešení veřejné zeleně v obci, její budoucí úpravě, výsadbě a revitalizaci. Na základě výše uvedené inventarizace, a především revize zdravotního stavu dřevin, byla v roce 2019 provedena úprava – např. zdravotní řezy stromů v lipové aleji na návsi i v celém středu obce. V pravidelných revizích a ošetření dřevin je plánováno pokračovat průběžně.

Těžba štěrkopísku

Obec nabývá v některých směrech vysokého významu – zejména díky nerostným surovinám. Na katastru obce je evidováno rozsáhlé ložisko štěrkopísku. Možným ekologickým problémem na území obce může být **těžba štěrkopísku** společností Českomoravský štěrk, a.s. Původní dobývací plocha byla 394 ha, v r. 2016 došlo ke zmenšení plochy těžby o 50 ha. Je zde tedy nebezpečí **eroze a sesuvných procesů, ohrožení vodních zdrojů** a také zvýšení prašnosti a hluchosti v okolí. Území obce leží v záplavovém území Divoké a Tiché Orlice. Nejvíce ohroženou je místní část Světlá, která leží mezi těmito řekami, v blízkosti jejich soutoku. Těžba v současné době prozatím nelimituje místní obyvatele – obydlenou částí obce projíždí dopravní prostředky přepravující materiál minimálně. Pískovna Světlá je v současné době natolik vzdálená obydlenému území, že není pro život v obci žádnou zátěží. Vytěžené území je v souladu se zákonem řádně rekultivováno. Obec Žďár n. O. s těžbou souhlasila.

Ovzduší

Kvalita **ovzduší** je poměrně dobrá, v blízkém okolí se nenachází žádné velké zdroje znečišťování ovzduší. Ke zhoršení podmínek dochází zejména v topné sezóně díky vytápění domácností tuhými palivy.

Voda

Vodu z území odvádí řeka Orlice, která na katastrálním území Žďár n. O. vzniká soutokem **Divoké Orlice** a **Tiché Orlice**. Divoká i Tichá Orlice jsou výjimečné tím, že jejich koryta **nebyla regulována a napřimována, tudíž tvoří široké nivy s říčními meandry**

a rameny. Dalšími významnějšími toky v řešeném území jsou potok Žďárský (levostranný přítok Tiché Orlice) a Novoveský (levostranný přítok Orlice), které odvádí vodu z rybníku **Staroždárského** a **Novoveského**. Tyto rybníky nespádají do katastrálního území, ale do bezprostředního okolí, a tak **zvyšují turistický potenciál obce.**

Okolní oblast je bohatá jak na povrchovou, tak i podzemní vodu. Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) do území obce sice nezasahuje, ale bezprostředně s ní sousedí – jihovýchodní hranice katastrálního území je zároveň hranicí CHOPAV.

Vzhledem k tomu, že se obec nachází v záplavové oblasti, má zpracovaný **povodňový plán**. Na základě definovaného záplavového území (pouze 5-6 nemovitostí ohroženo v případě stoleté vody, a to především sklepní prostory) nejsou zhotovená žádná zvláštní či pevná protipovodňová opatření (př. hráze).

Brownfieldy

Na území Žďáru n. O. se nachází **brownfield** zvaný „Tůmovka“. Do roku 1941 tato nemovitost sloužila jako hostinec, poté byla nacisty v rámci vyvlastňování židovského majetku zabrána včetně hospodářství (majitel Zdeněk Hostovský zemřel v Osvětimi). Po roce 1948 byla nemovitost používána jako JZD. Celkovou devastaci budovy dokončili „porevoluční“ vlastníci – podnikatelé v těžbě štěrkopísku. K budově totiž patří i rybník Tůmovka – zdroj těžby. Nyní je toto území vytěženo. V plánu je demolice brownfieldu, vybudování soukromého rekreačního obydlí a je zahájeno jednání o možnosti vybudování „naučné stezky“ v místě chráněné oblasti. Text návrhu Změny č. 2 ÚP: plochy přírodní na plochu SX – plochy smíšené obytné – specifické, umístění stavby majitele bývalého těžebního prostoru pro údržbu vodní plochy po ukončené rekultivaci a navazujících pozemků, kde se plánuje obnova původního koryta toku Orlice, obnova lužní krajiny. Stavba bude zakomponována do zemního valu, bude energeticky soběstačná.

Rekreace a cestovní ruch

Obec díky svému kvalitnímu životnímu prostředí slouží pro své okolí jako **rekreační oblast**. V současné době se zde nachází cca 85 rekreačních objektů – chaty, chalupy apod. Tuto úlohu obec zastávala již před těžbou štěrkopísku a její význam v oblasti rekreace přetrvává i nadále. Rekreační potenciál obce byl využíván ve větší míře i z historického hlediska – nejprve trampy, později chataři a chalupáři a nyní vlivem rozvoje cestovního ruchu a budování

cyklostezek se obec stává **atraktivní** pro širší veřejnost. Za významné území v oblasti rekreace je považováno okolí Novoveského a Starožďárského rybníku. Vodní toky Orlic jsou hojně využívány pro vodácké sporty. Slabou stránkou této oblasti však jsou prakticky žádná veřejná ubytovací zařízení. Z hlediska památek tu najdeme jen památky místního významu – drobnou sakrální stavbu (kříž) nebo původní budovu kampeličky (spořitelního družstva), dnes sloužící jako obecní úřad a pošta na návsi.

Se stavem péče o zeleň a veřejné prostranství je velmi nebo spíše spokojeno 78 % dotazovaných občanů, spíše nebo velmi nespokojených je 21 %.

S celkovým vzhledem obce je velmi nebo spíše spokojených až 90 % respondentů. Opačným názorem oplývá 10 % dotazovaných občanů.

S péčí o památky obce je zcela nebo převážně spokojeno 86 % dotazovaných občanů a spíše nebo velmi nespokojenou část tvoří 11 % respondentů.

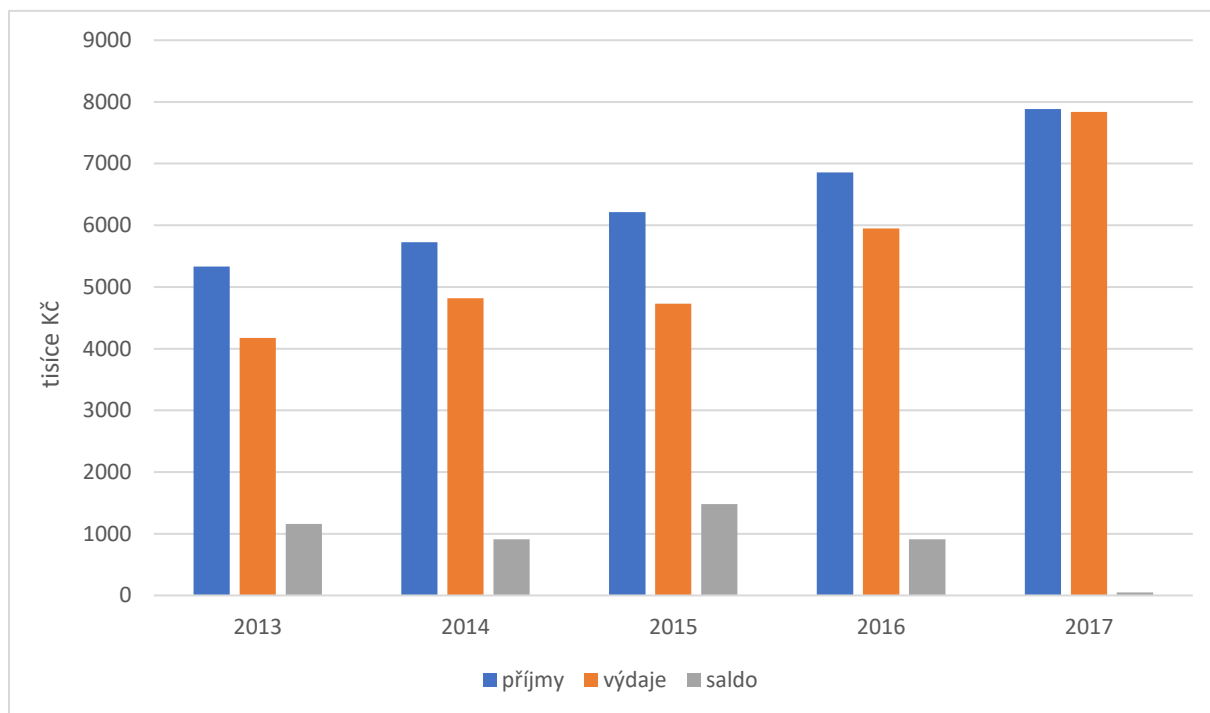
2.1.7 Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad Žďár nad Orlicí má z hlediska samosprávy základní působnost. Obecní zastupitelstvo je tvořeno ze 7 volených zastupitelů a schází se jednou za 3 měsíce v Hospodě Pod Kaštany, anebo dle potřeby. Na obci je zřízen CzechPoint. Matrika pro občany Žďáru nad Orlicí slouží na městském úřadě v Borohrádku. Stavebním úřadem pro obec je Týniště nad Orlicí, který má přenesenou působnost pro tyto obce: Albrechtice nad Orlicí, Čermná nad Orlicí, Bolehošť, Borohrádek, Lípa nad Orlicí, Nová Ves, Týniště nad Orlicí a Žďár nad Orlicí. Obec jednou za tři měsíce vydává **místní zpravodaj** o dění v obci, který je distribuován v listinné podobě, ale je dostupný i v elektronické podobě na internetových stránkách obce. Územní plán obce byl pořízen v roce 2009 a je zahájena jeho změna. V budově obecního úřadu se nachází **pošta a hasičská zbrojnice**. V roce 2020 se plánuje do prostor přízemí budovy OÚ přesunout knihovnu (současné prostory knihovny budou zrekonstruovány pro potřeby krátkodobého pronájmu – startovací byt či možnost ubytování při mimořádných událostech). V přízemí budovy se samostatným bočním vchodem je **obchod se smíšeným zbožím**.

Hospodaření a majetek obce

Obec Žďár nad Orlicí v období 2013-2017 fungovala ve všech 5 letech s přebytkovým ročním rozpočtem (viz graf). V tomto období celkově dosáhla obec přebytku ve výši 4 508 000 Kč. Nejvyšší přebytek rozpočtu byl v roce 2015 (1 483 000 Kč). Naopak nejnižší byl v roce 2017 (47 000 Kč), kdy obec hospodařila již téměř s vyrovnaným rozpočtem.

Nejvyšší příjem rozpočtu obce Žďár nad Orlicí tvořily daňové příjmy, což souvisí s příjmy sdílenými se státem. Podíl příjmů z daní byl nejvyšší v roce 2014 (92,1 %), naopak nejnižší v roce 2016 (85,9 %). Pokud se jedná o výdaje obce, nejvíce se na nich podílely položky: služby pro obyvatelstvo a všeobecná veřejná správa a služby. Největší podíl výdajů z rozpočtu těchto položek v období 2013-2017 byl v roce 2013 a 2014 (91,9 %). Naopak nejmenší výdaje na služby pro obyvatelstvo a všeobecnou veřejnou správu byly v roce 2016 (74,0 %).

Vnější vztahy a vazby obce

Obec je součástí Dobrovolného svazku obcí Tichá Orlice (správa sdružených vodovodů a kanalizací a dále spolupráce mezi členskými obcemi ve všech odvětvích). Dále je Žďár nad Orlicí součástí Místní akční skupiny (MAS) Nad Orlicí (obecně prospěšná společnost založená v roce 2007, jejíž hlavním cílem je partnerství vesnických podnikatelů, zemědělců, spolků a obcí v rozvoji a podpoře venkovských oblastí).

2.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníky byly distribuovány po celé obci během léta 2019. Celkem obec obdržela vyplněné dotazníky od 94 občanů, 2 spolků a 1 podnikatelského subjektu. To představuje poměrně příznivou účast občanů a projevení jejich zájmu na rozvoji obce. Vyhodnocené odpovědi a vznesené podněty jsou pro tvorbu strategického rozvojového dokumentu velmi přínosné.

Dotazníkové šetření zahrnující kompletní přehled kladených otázek a zaznamenaných odpovědí je zahrnuto jako příloha č. 1 tohoto dokumentu. K tomu byl pohled respondentů vnášen do předchozí kapitoly 2.1, kde k objektivním datům o současném stavu dané problematiky jsou vnášeny i subjektivní pohledy aktérů ve stručné sumarizaci. V této kapitole budou uvedeny základní výsledky realizovaného průzkumu.

Za stěžejní dle dotazníkového šetření lze považovat, že občané jsou s životem v obci převážně spokojeni, ponejvíce si cení blízkost přírody, poklidný život nebo dobrou dopravní dostupnost. Ve většině konkrétních dotazovaných oblastí pak také téměř vždy převažovaly pozitivní ohlasy, ať již z hlediska dostupnosti zdravotní péče, služeb pro seniory, volnočasového, sportovního nebo společenského vyžití, a to i infrastruktury pro děti, fungování a vybavenosti místní mateřské i základní školy nebo intenzita hromadné dopravy, stavu místních komunikací a chodníků, péče o památky a veřejné budovy, zeleně a veřejného prostranství nebo celkového vzhledu obce. Spokojenost panuje také se stavem nakládání s odpady nebo dostupností pracovních příležitostí, ačkoliv právě zde byl poměr nejtěsnější.

Pokud pomineme to, že v rámci veškerých uvedených oblastí v předchozím odstavci se podíl spíše nebo velmi nespokojených občanů pohyboval v rozmezí 20–40 % a je tedy třeba tuto skutečnost nepomíjet, z hlediska přímých výtek, co se občanům nejvíce nelíbí na životě v obci, byly nejvíce uváděny špatné vztahy mezi lidmi a nedostatečná dostupnost obchodů a služeb a dále již protikladné hodnocení do úrovně výše uvedeného podílu.

V rámci vyjádření spolků se organizace TJ Sokol a Sbor dobrovolných hasičů shodně vyjadřovaly směrem ke spolupráci a odezvě ze strany obce na vznášené podněty a vybudovanému zázemí pro spolkovou činnost, naopak sdružení trápí nízká intenzita nabírání

nových členů, ochotu občanů se více zapojovat do jejich veřejnosti prospěšné činnosti. Dotazník byl vyplněn i ze strany 1 podnikatele (Hospoda pod Kaštany), kde opět byla pochválena spolupráce a komunikace s obcí, naopak největší překážkou pro rozvoj podnikání jsou dle respondenta administrativní bariéry, což je problematika, kterou je pro obec z pozice samosprávy obtížné řešit.

2.3 Východiska pro návrhovou část – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• Výhodná poloha obce • Velmi nízká nezaměstnanost • Dobrá dostupnost okresního města Rychnov nad Kněžnou, krajského města Hradec Králové, blízkost Solnice–Kvasiny • Četnost linek veřejné dopravy (autobus i vlak) • Ekologická stabilita okolní krajiny • Relativně mladé obyvatelstvo, rostoucí počet obyvatel v posledních letech • Lokalizace obce v krásném přírodním prostředí říční nivy Divoké a Tiché Orlice • Zapojení obce do činnosti Dobrovolného svazku obcí Tichá Orlice a Místní akční skupiny Nad Orlicí, ochota a komunikace se spolky, občany a podnikateli • Bohaté kulturní i sportovní vyžití • Aktivní spolky (SDH Žďár nad Orlicí, Divadelní spolek Mošňův divadelní spolek, TJ Sokol) • Rekreační oblast • Relativně vysoký počet registrovaných ekonomických subjektů v obci • Fungující MŠ a ZŠ	• Chybějící technická infrastruktura v místních částech Světlá, Chotiv • Nízký počet žáků v základní škole • Vysoká poptávka po zasíťování parcel pro výstavbu domů • Těžba štěrkopísku na území obce • Záplavová oblast • Absence kulturních památek nebo doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro plné využití potenciálu okolní krajiny, přírodního bohatství a cyklostezek • Nedostatečné zázemí pro kulturní a společenské akce nebo pro rozvoj spolkové činnosti – např. absence kulturního domu, resp. jeho špatný stav – • Nízká rozvinutost služeb a občanské vybavenosti přímo v obci (pouze pošta, MŠ, ZŠ, obchod, restaurace) • Vysoká vyjížďkovost občanů za prací a službami – mj. riziko odlivu občanů nebo uzavření škol pro nízký počet dětí a žáků
Příležitosti	Hrozby
• Dotace z národních a evropských zdrojů • Turistický potenciál přírodního parku Orlice – dobudování doprovodné infrastruktury	• Zavření místní základní školy pro nedostatek žáků • Těžba štěrkopísku může způsobovat nejenom sesuvy a erozní činnost

• Nabídka bydlení a ploch pro nové občany – subvence obce za využití neobydleného domu nebo budování inženýrských sítí • Rekonstrukce budovy Sokolovny pro širší využití • Spolupráce v rámci partnerství obcí a spolků • Zpracování nového územního plánu • Rozvoj volnočasových aktivit pro děti a mládež • Péče o prostředí v obci	• Povodně • Riziko sucha – problém u nezasíťovaných domů • Zánik tradic • Stěhování do měst za prací a službami • Úbytek aktivních členů místních spolků • Špatné vztahy mezi lidmi (dle dotazníkového šetření) vedoucí např. k nižší angažovanosti, odlivu občanů apod. • Ukončení provozu místní prodejny potravin z důvodu nízkého výdělku na venkově
--	--

3 Návrhová část

3.1 Dlouhodobá vize

Vize představuje dlouhodobé směřování obce v budoucnosti, nejčastěji v horizontu 10-20 let. Vize bude dosaženo splněním střednědobých programů rozvoje.

Vize Žďár nad Orlicí 2035

Obec Žďár nad Orlicí žije bohatým společensko-kulturním životem a zajišťuje svým občanům podmínky pro spokojený život v obci. Žďáru nad Orlicí nadále roste počet obyvatel, stěhují se sem mladší obyvatelé z okolních měst a obcí. Je bezpečným a klidným místem k aktivnímu i pasivnímu odpočinku. Občanská vybavenost je na uspokojivé úrovni. Nabízí možnost kvalitního předškolního i školního vzdělávání. Do místní základní a mateřské školy dochází velké množství žáků a škola je spádovou i pro okolní malé obce. Žďár nad Orlicí má velmi nízký podíl nezaměstnaných obyvatel. Jsou zde také dobré podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti, působí zde několik středních a velkých podnikatelských subjektů.

Motto: „Žďár nad Orlicí – obec pro všechny a se všemi“

Strategické oblasti – zájmové okruhy obce

- 1) Rozvoj a posílení technické a dopravní infrastruktury v obci
- 2) Péče o životní prostředí a krajinu
- 3) Kultura, společenský život a volnočasové aktivity

- 4) Občanská vybavenost
- 5) Podnikání na venkově, dostupnost služeb
- 6) Rozvoj bydlení

3.2 Opatření a aktivity

CÍL 1: Rozvoj a posílení technické a dopravní infrastruktury v obci			
Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
Místní komunikace a chodníky	2020– 2022	2.0 mil. Kč	MMR, HK kraj, vlastní rozpočet
Rekonstrukce a intenzifikace ČOV a připojení nových lokalit	2020 – 2026	10 mil. Kč	OPŽP/SFŽP/MZE, HK kraj, vlastní rozpočet
Revitalizace veřejného osvětlení	2021 – 2022	1,0 mil. Kč	MPO, vlastní rozpočet

CÍL 2: Péče o životní prostředí a krajinu			
Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
Snížování podílu komunálního odpadu – infrastruktura sběrných míst	2022 – 2023	1,0 mil. Kč	OPŽP / MZE, vlastní rozpočet
Péče o životní prostředí – revitalizace zeleně	2020 – 2022	do 0,5 mil. Kč	OPŽP/SFŽP, vlastní rozpočet
Posílení zdrojů pitné vody – vrty	2021 – 2022	1,0 mil. Kč	SFŽP, vlastní rozpočet
Hospodaření se srážkovými vodami, snižování rizika povodní	2021 – 2023	2,5 mil. Kč	OPŽP/SFŽP, vlastní rozpočet

CÍL 3: Kultura, společenský život a volnočasové aktivity			
Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
Rekonstrukce budovy Sokolovna	2020 – 2023	3,0 mil. Kč	MMR / OPŽP / vlastní rozpočet
Zázemí pro sportovce – oprava kabin	2022 – 2023	1,0 mil. Kč	MMR / MŠMT/ HK kraj / vlastní rozpočet
Komunikace pro pěší a cyklisty – II. část směrem na Borohrádek	2022 – 2024	2,5 mil. Kč	SFDI / MAS (IROP) / HK kraj, vlastní rozpočet
Dobudování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu – odpočinková místa	2022 – 2024	1,5 mil. Kč	MMR/OPŽP/ HK kraj, vlastní rozpočet

CÍL 4: Občanská vybavenost			
Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
ZŠ – úprava obvodového pláště	2021 – 2022	Do 1,5 mil. Kč	MMR / HK kraj / OPŽP / vlastní rozpočet

CÍL 5: Podnikání na venkově, dostupnost služeb			
--	--	--	--

Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
Podpora venkovské prodejny, pohostinství a pobočky pošty	2020 – 2024	Do 0,1 mil. Kč	HK kraj / vlastní rozpočet
Stavební úpravy budov v pronájmu	2023	Do 0,5 mil. Kč	Vlastní

CÍL 6 Rozvoj bydlení			
Název aktivity	Termín realizace	Náklady	Zdroje financování
Změna územního plánu	2021 – 2022	0,5 mil. Kč	HK kraj, vlastní rozpočet
Výstavba inženýrských sítí	2022 – 2023	0,5 mil. Kč	HK kraj, vlastní rozpočet
Zřízení obecního bytu	2021 – 2022	2 mil. Kč	MF / MMR, vlastní rozpočet

4 Podpora realizace programu

4.1 Realizace Programu rozvoje obce

V programu rozvoje obce jsou mimo cíle a opatření stanoveny i aktivity, které chce obec v příštích letech realizovat. K jejich naplňování je však nutná efektivní spolupráce jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, subjektů v obci a občanů.

Realizaci tohoto dokumentu zajišťuje zastupitelstvo obce spolu s vedením obecního úřadu. Plnění cílů, opatření a aktivit bude hodnoceno jednou ročně zastupitelstvem obce.

4.2 Zajištění a naplňování Programu rozvoje obce

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostkou. Monitoring bude probíhat dle potřeb obce, minimálně 1x za dva roky a bude ho provádět zastupitelstvo. Při monitoringu se budou sledovat zejména nashromážděná data a informace, které pomohou k vyhodnocení průběhu realizace dílčích aktivit jednotlivých opatření a programových cílů.

Bude sledováno zejména:

- naplňování aktivit, které byly na daný rok plánovány – v případě jejich nenaplnění (nerealizace) důvody proč,
- vyhledávání a zajišťování zdrojů pro financování aktivit Programu rozvoje obce a s tím spojená finanční náročnost,
- projednávání změn Programu rozvoje obce,
- schvalování aktualizace Programu rozvoje obce.

Při kontrole bude sledováno naplňování strategie a vyhodnocováno, do jaké míry byly plánované záměry a aktivity skutečně realizovány. V případě nerealizace aktivit, budou sledovány důvody, proč se tomu tak nestalo. Současně bude nutné i přehodnocení každého ze záměrů, zhodnocení potřeby jejich realizace a případně možnost provést změny. Možné bude i přehodnocení priorit jednotlivých záměrů.

Dokument PRO bude zveřejněn webových stránkách obce a zároveň bude přístupný k nahlédnutí v listinné podobě na obecním úřadě.

Tento strategický dokument je potřeba aktualizovat v závislosti na průběhu realizace jeho částí. Podmětem k aktualizaci programu mohou být jak vnější okolnosti spojené s nutnou změnou obsahu dokumentu, tak naplnění některých částí či potřeba stanovit nové cíle. Změny budou probíhat přímo v dokumentu a s každou jeho revizí budou občané opětovně seznámeni. Každé změny a aktualizace musí projít schválením na zasedání zastupitelstva obce. Změny budou vždy zveřejněny na internetových stránkách obce.

Obec Žďár nad Orlicí předpokládá financování PRO prostřednictvím vhodných dotačních titulů – krajských, národních či prostředků EU.